EITEM AR YR AGENDA: 11

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

21 Mawrth 2016

CYNLLUN CYDRADDOLDEB STRATEGOL RHEOLIADAU DEDDF CYDRADDOLDEB 2010 (DYLETSWYDDAU STATUDOL) (CYMRU) 2011

Adroddiad gan Ruth Simmons, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol

Diben yr Adroddiad

1 Ceisio cael cymeradwyaeth yr Aelodau i'r ail Gynllun Cydraddoldeb Strategol er mwyn ymateb i ofynion Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.

Cefndir

2 Daeth Deddf Cydraddoldeb 2010 i rym yn Hydref 2010. Roedd y Ddeddf yn disodli dyletswyddau cydraddoldeb ar wahân a oedd yn ymwneud â gwahaniaethu ar sail hil, rhywedd ac anabledd yn Neddf Cysylltiadau Hiliol 1976, Deddf Gwahaniaethu ar Sail Rhyw 1975 a Deddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd 1995, a ddiddymwyd gan Ddeddf 2010. Roedd y Ddeddf Cydraddoldeb yn ymestyn sylw'r Ddyletswydd i'r nodweddion gwarchodedig eraill sef oedran, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd neu gred, beichiogrwydd a mamolaeth ac ailbennu rhywedd.

3 Mae'r Ddeddf yn gosod Dyletswydd Gyffredinol ar gyrff cyhoeddus rhestredig sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt dalu sylw dyledus i'r canlynol wrth gyflawni eu swyddogaethau:

- dileu gwahaniaethu, aflonyddu, fictimeiddio ac unrhyw ymddygiad arall sydd wedi ei wahardd gan y Ddeddf neu odani
- hybu cyfle cyfartal rhwng personau sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a phersonau nad ydynt yn ei rhannu
- meithrin perthynas dda rhwng personau sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a phersonau nad ydynt yn ei rhannu.

4 Yn Ebrill 2011, fe wnaeth Llywodraeth Cynulliad Cymru arfer ei phwerau i gyflwyno dyletswyddau penodol a oedd wedi'u cynllunio i gynorthwyo â thryloywder ac i alluogi awdurdod cyhoeddus yng Nghymru i gyflawni'r Ddyletswydd Gyffredinol. Nodir y rhain yn Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.

5 Caiff cydymffurfiaeth â'r ddeddfwriaeth ei rheoleiddio gan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol (EHRC). Rôl y Comisiwn dan y gyfraith newydd yw amddiffyn, gorfodi a hyrwyddo cydraddoldeb. Caiff y rôl ei chyflawni drwy ddarparu arweiniad, a gwaith rheoleiddio a gorfodi.

Gwybodaeth

6 Mae'r Ddyletswydd Benodol yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau cyhoeddus yng Nghymru lunio cynllun cydraddoldeb strategol sy'n nodi amcanion cydraddoldeb sy'n gyson â'r rheoliadau.

7 Mae'r rheoliadau'n cynnwys gofynion ar gyfer:

- y darpariaethau ymgysylltu a chynnwys ar gyfer grwpiau nodweddion gwarchodedig;
- sicrhau bod deunyddiau cyhoeddedig ar gael yn rhwydd;
- asesu effaith polisïau ac arferion perthnasol;
- hyfforddiant a chasglu gwybodaeth am gyflogaeth;
- hybu gwybodaeth a dealltwriaeth o'r Ddeddf ymysg ei weithwyr;
- mynd i'r afael â gwahaniaethau annheg rhwng cyflogau;
- adolygu'r cynnydd a wnaed ar y Cynllun Cydraddoldeb Strategol a'r amcanion cydraddoldeb cysylltiedig;
- darpariaethau ynghylch arferion caffael.

8 Mae'r cynllun yn amlinellu'r amcanion cydraddoldeb allweddol a ganfuwyd gan ein rhanddeiliaid, ac mae wedi ei ddylunio i adeiladau ar y llwyddiannau yn ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol blaenorol, sef 2012-2016.

9 Hefyd, mae cynnwys yr amcanion gwella wedi eu cysoni â:

- gofynion Dyletswydd Cydraddoldeb Gyffredinol y Sector Cyhoeddus, a'r Rheoliadau Penodol 2011 (Cymru);
- amcanion cyfunol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru i leihau risg a gwella.

10 Caiff y cynllun ei hyrwyddo a'u hybu'n fewnol ac yn allanol er mwyn codi ymwybyddiaeth am y gwaith a wnawn. Mae'r ddeddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i'r cynllun gael ei adolygu bedair blynedd fan bellaf ar ôl ei gyhoeddi, er y gallai'r Awdurdod adolygu, diwygio neu ail-wneud unrhyw amcan unrhyw bryd. Caiff gweithgarwch ei fonitro er mwyn asesu effaith y camau gweithredu a gymerir gan yr Awdurdod ar y cyhoedd a'r gweithwyr. Adroddir ynghylch cynnydd yn flynyddol i'r Awdurdod.

11 Pwysigrwydd y Cynllun yw ei fod yn annog pawb i feddwl am wahanol anghenion cymunedau Gogledd Cymru. Wrth gyflwyno gwasanaethau i boblogaeth amrywiol, mae gan bawb anghenion gwahanol. Mae'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol yn nodi ymrwymiad parhaus yr Awdurdod i sicrhau parch a thegwch i drigolion, aelodau'r staff a'r holl ymwelwyr ag ardal Gogledd Cymru.

Argymhellion

12 Bod yr Aelodau'n:

(i) nodi cynnwys yr adroddiad;

(ii) cymeradwyo'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol i'w gyhoeddi.